

**План заходів Національної академії педагогічних наук України
з реалізації Концепції громадянської освіти в Україні на 2024-2030 рр.**

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПШБ, посада)
1. Розвиток системи громадянської освіти. Моніторинг якості громадянської освіти						
1.1. Удосконалення опису громадянських компетентностей, їх включення та моніторинг включеності до змісту освіти						
1.1.1. Інтеграція громадянських компетентностей у стандарти освіти, освітні (освітньо-професійні) програми	Оновлені стандарти освіти, до яких включено громадянські компетентності. Розроблені та впроваджені освітні програми, у яких враховано громадянські компетентності. Заклади освіти, які впроваджують означені програми	2024-2026	Директорат шкільної освіти; Директорат професійної освіти; Директорат фахової передвищої та вищої освіти; НАПН України (за згодою); заклади освіти (за згодою); інститути громадянського суспільства (далі - ІГС) (за згодою)	Пропозиції до Стандарту вищої освіти третього рівня вищої освіти (ступінь доктора філософії) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка зі спеціальності 015 Професійна освіта	лютий 2024	Л.М. Єршова, заступник директора Інституту професійної освіти НАПН України, гарант освітньої програми
				Внесення змін до переліку вибірових дисциплін всіх освітньо-професійних програм Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» дисципліни «Громадянська освіта в	2024-2025	В.В. Супрун, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» В.В. Мороз, завідувач кафедри, Т.І. Бурлаєнко, завідувач кафедри, Т.П. Волотовська, завідувач кафедри,

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				умовах євроінтеграції». Врахування громадянських компетентностей в освітніх програмах		О.В. Брюховецька, завідувач кафедри, Т.В. Мельник, завідувач навчально-методичного відділу
1.1.2. Розроблення критеріїв сформованості громадянських компетентностей	Розроблено та затверджено критерії сформованості громадянських компетентностей у закладах освіти різного рівня	2024-2026	Державна служба якості; НАЗЯВО; НАПН України (за згодою); громадські організації (далі - ГО) (за згодою); ІГС (за згодою)	Науково-практичний діалог з представниками інститутів громадянського суспільства щодо розроблення критеріїв сформованості громадянських компетентностей	2024-2026	Т.К. Окушко, завідувач лабораторії громадянського, морального та міжкультурного виховання Інституту проблем виховання НАПН України
				Вебінар: «Проблема оцінювання рівня громадянської компетентності» для працівників педагогічної сфери	2025	І.В. Жадан, головний науковий співробітник відділу психології політичної поведінки молоді
				Розробка структури громадянської компетентності, визначення критеріїв, показників та індикаторів її сформованості.	2025	О.А. Ковальова, завідувач відділу проектування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				Участь у розробці критеріїв сформованості громадянських компетентностей	2024-2026	В.В. Супрун, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», В.В. Мороз, завідувач кафедри, Т.П. Волотовська, завідувач кафедри
1.2. Навчально-методичне забезпечення системи громадянської освіти						
1.2.1. Підготовка і поширення рекомендацій суб'єктам освітньої діяльності у сфері громадянської освіти (далі – СОД ГО), з реалізації підходів надання громадянської освіти та набуття громадянських компетентностей через формальну, неформальну та інформальну освіту, що базуються на	Рекомендації СОД ГО з реалізації підходів надання громадянської освіти та набуття громадянських компетентностей розроблені та затверджені	2024-2030	НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	Підготовка і запровадження рекомендацій для закладів загальної середньої освіти та інститутів післядипломної педагогічної освіти з набуття та розвитку громадянських компетентностей, що базуються на навчанні через участь	жовтень-листопад-2026	Т.О. Ремех, завідувач відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України
				Розроблення методичних рекомендацій для вчителів закладів	2026	О.А. Комаровська, завідувач лабораторії естетичного виховання та мистецької освіти

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
навчанні через участь (діяльність)				загальної середньої освіти та спеціалізованої мистецької освіти з формування громадянських компетентностей у процесі навчання мистецтва школярів	2025	Інституту проблем виховання НАПН України
				Розроблення методичних рекомендацій для керівників закладів дошкільної освіти і батьків дітей раннього та дошкільного віку «Дошкілля: кроки до усвідомленого громадянства» з метою формуванню у дітей позитивного образу своєї країни, утвердження активної позиції громадянина своєї країни, виховання ціннісного ставлення до своєї родини як частини свого народу,		О.Д. Рейпольська, завідувач лабораторії дошкільної освіти і виховання – керівник Центру раннього розвитку дитини та дошкільної освіти Інституту проблем виховання НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				його історії, традицій, культури		
				Монографія «Сучасна українська молодь: регіональні особливості ідентифікації» Практичний посібник: «Ідентифікація молоді у повоєнний час і державна освітня політика»	2025	І.В. Остапенко, завідувач відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
				Проведення циклу просвітницьких заходів про діяльність видатних діячів України для аспірантів Інституту вищої освіти НАПН України та інших структурних підрозділів НАПН України «Євген Чикаленко - державник, аграрій, меценат, який вчив любити Україну до глибини власної кишені»;	березень-квітень 2024	А.М. Гаврилюк, провідний науковий співробітник відділу соціальних та інституційних трансформацій у вищій освіті Інституту вищої освіти НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				Українсько-чеський погляд на Микиту Шаповала: державника, науковця, громадського діяча, творчу особистість Лектор – Анжела Савченко, директор туристичної агенції «Київські фрески», гід Україною, менеджер по роботі з проектами з культурної спадщини ГО Центр підтримки громадської активності «Крила»		
				Методичні рекомендації з реалізації підходів до надання громадянської освіти та набуття громадянських компетентностей через формальну, неформальну та інформальну освіту, що базуються на навчанні	грудень 2024	О.І. Кравченко, завідувач кафедри менеджменту освіти та права Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; З.В. Рябова, професор кафедри; О.А. Острианська, доцент кафедри;

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
				через участь (діяльність)		В.М. Гладкова, професор кафедри; Н.В. Любченко, професор кафедри. Діяльність у співпраці з Українським державним центром позашкільної освіти: Г.А. Шкура директор Українського державного центру позашкільної освіти; Ю.Г. Демедюк, заступник директора Українського державного центру позашкільної освіти
				Розробка та поширення рекомендацій з реалізації підходів щодо надання громадянської освіти серед здобувачів ННІМП ДЗВО «УМО» та базових закладів проходження практики здобувачів	2024-2027	В.В. Супрун, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», В.В. Мороз, завідувач кафедри, Т.І. Бурласенко, завідувач кафедри,

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
						Т.П. Волотовська, завідувач кафедри О.В. Брюховецька, завідувач кафедри, Т.В. Мельник, завідувач начально-методичного відділу, здобувачі Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
1.2.2. Оновлення змісту навчальних (освітньо-професійних) програм на різних рівнях освіти (загальна середня, позашкільна, професійна (професійно-технічна) фахова передвища освіта з урахуванням потреби формування громадянської компетентності	Оновлені та затверджені програми на різних рівнях освіти	2024-2030	Директорат шкільної освіти; Директорат професійної освіти; Директорат фахової передвищої та вищої освіти; НАПН України (за згодою)	Проектування змісту навчальних програм на предметному циклі середньої освіти	2024-2026	Т.О. Ремех, завідувач відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; О.І. Пометун, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; Серова Г.В., старший науковий співробітник відділу

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
різних категорій населення						суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України
				Оновлення освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти (ступінь доктора філософії) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка зі спеціальності 015 Професійна освіта	Травень 2024	О.В. Субіна, завідувач кафедри професійної освіти і навчання Інституту професійної освіти НАПН України
1.2.4. Розроблення навчально-методичного супроводу розвитку громадянських компетентностей педагогічного персоналу закладів формальної і неформальної освіти дорослих	Розроблений навчально-методичний супровід розвитку громадянських компетентностей педагогічного персоналу закладів формальної та неформальної освіти дорослих	2024-2030	НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою)	Розроблення методичних рекомендацій щодо викладання курсів громадянської освіти для закладів системи післядипломної педагогічної освіти	2026	Т.О. Ремех, завідувач відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; О.І. Пометун, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; Л.Т. Рябовол, головний науковий співробітник

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
						відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України
				Тренінг для викладачів закладів фахової передвищої освіти «Педагогічна майстерність – національний феномен українського освітнього простору: історія, теорія, сучасні орієнтири» Включення до довідкових видань наукової термінології щодо громадянських компетентностей викладачів закладів вищої освіти.	2025	О.А. Лаврінченко, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України О.В. Аніщенко, завідувач відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
				Матеріали з громадянської освіти для використання в освітньому процесі закладів професійної та		Л.М. Єршова, заступник директора Інституту професійної освіти НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				фахової передвищої освіти		
				Розроблення програми та навчальних матеріалів курсу підвищення кваліфікації педагогів формальної і неформальної освіти, присвяченого розвитку громадянських компетентностей та дизайн-мислення у контексті наукової освіти та освіти для сталого розвитку	2026	О.А. Ковальова, завідувач відділу проектування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України
				Поширення інформації про інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» задля популяризації найкращих здобутків української педагогічної науки й освіти, втілення педагогічних ідей у практику.	щорічно	Л.Д. Березівська, директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
				<p>Популяризація онлайн-проектів: «Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагогі-ювіляри»; «Педагоги України: пам'ятаємо, шануємо!»; «Педагоги України про національно-патріотичне виховання»; «В. Сухомлинський: офіційне листування (епістолярний екскурс)»; «Sukhomlynskyi News».</p> <p>Поширення інформації про щорічну всеукраїнську науково-практичну конференцію з історії освіти, покликану допомагати осмисленню сучасних і розробленню нових</p>		

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				підходів до здійснення педагогічних біографічних досліджень в умовах воєнної доби, популяризації ідей, концепцій та практик національно-патріотичного виховання дітей і молоді як важливого складника фахової підготовки освітян, підвищення їхньої кваліфікації.		
				Навчально-методичний та інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації громадянської освіти у контексті розвитку громадянських компетентностей педагогічного персоналу закладів формальної та неформальної освіти	2025-2026	М.Л. Ростока, завідувач відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				дорослих (електронні ресурси на вебпорталі ДНПБ)		
				Підготовка і друк рукопису спецкурсу «Формування громадянської компетентності у здобувачів освіти закладів професійної освіти»	червень 2024	Л.А. Антонюк, старший викладач кафедри професійної і вищої освіти Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
				Розробка методичних рекомендацій щодо забезпечення якості навчально-методичного супроводу розвитку громадянських компетентностей педагогічного персоналу закладів формальної і неформальної освіти дорослих	грудень 2025	О.І. Кравченко, завідувач кафедри менеджменту освіти та права Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; З.В. Рябова, професор кафедри О.А. Остряньська, доцент кафедри; В.М. Гладкова, професор кафедри; Н.В. Любченко, професор кафедри. Діяльність у співпраці з Українським державним

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
						центром позашкільної освіти: Г.А. Шкура, директор Українського державного центру позашкільної освіти; Ю.Г. Демедюк, заступник директора Українського державного центру позашкільної освіти
1.3. Упровадження системи моніторингу якості громадянської освіти						
1.3.1. Проведення соціологічних та інших наукових досліджень щодо стану та розвитку громадянської освіти в Україні	Наявність звітів за результатами досліджень Наявність рекомендацій, які базуються на результатах досліджень	2024-2030	СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою); НАПН України (за згодою)	Презентація результатів моніторингу з проблем формування громадянської ідентичності дітей та учнівської молоді	2024	Т.К. Окушко, завідувач лабораторії громадянського, морального та міжкультурного виховання Інституту проблем виховання НАПН України
				Дослідження ціннісної сфери обдарованих учнів у контексті супроводу розвитку громадянських компетентностей	2025	Відділ діагностики обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
1.4. Розвиток інституцій, посилення координації та спроможностей						
1.4.1. Залучення закладів формальної освіти різних рівнів і неформальної освіти до реалізації програм і заходів з громадянської освіти для різних категорій дорослого населення на державному рівні, рівні громад і регіонів	Кількість залучених закладів і осіб	2024-2030	Директорат шкільної освіти; Директорат професійної освіти; Директорат фахової передвищої та вищої освіти; Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій; НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	Вебінар «Рідномовна і багатомовна освіта у контексті сталого розвитку суспільства» Круглий стіл «Громадянсько-патріотичні ідеї Т.Г. Шевченка в соціокультурному та освітньому вимірі»	2024-2026 2024-2026	М.П. Вовк, завідувач відділу змісту і технологій педагогічної освіти; Н.О. Філіпчук, провідний науковий співробітник відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
				Науково-практичний вебінар «Середовищне здобуття громадянської освіти: учнівське самоврядування та лідерство» у межах XXXVI Міжнародної спеціалізованої освітньої виставки «Інноватика в сучасній освіті» з метою залучення керівників, педагогічних, науково-педагогічних	жовтень 2024	О.І. Кравченко, завідувач кафедри менеджменту освіти та права Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; З.В. Рябова, професор кафедри; О.А. Остряньська, доцент кафедри; В.М. Гладкова, професор кафедри;

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
				працівників закладів формальної освіти різних рівнів і неформальної освіти до реалізації заходів із громадянської освіти для різних категорій дорослого населення, учнівської молоді на державному рівні, рівні громад і регіонів.		Н.В. Любченко, професор кафедри. Діяльність у співпраці з Українським державним центром позашкільної освіти: Г.А. Шкура, директор Українського державного центру позашкільної освіти; Ю.Г. Демедюк, заступник директора Українського державного центру позашкільної освіти.
				Проведення спільних заходів Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» та закладів освіти різних типів і форм власності, органів місцевого самоврядування з реалізації Концепції	2024-2030 постійно	В.В. Супрун, директор, В.В. Мороз, завідувач кафедри, Т.І. Бурлаєнко, завідувач кафедри, Т.П. Волотовська, завідувач кафедри, О.В. Брюховецька, завідувач кафедри, представники зазначених установ, закладів, організацій, центрів та спільнот

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				розвитку громадянської освіти на 2024-2030 рр.: круглі столи, онлайн вогники, семінари-диспути, зустрічі на тему «Інтеграція європейської моделі громадянських компетентностей до системи громадянської освіти України»		
				VI Всеукраїнський науково-методичний семінар «Позиціонування закладів освіти на ринку освітніх послуг в умовах воєнного стану»	жовтень 2024	В.В. Супрун, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», Т.П. Волотовська, завідувач кафедри, здобувачі
				V Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Школа синергії освіти і духовності: нові виклики, тренди і можливості»	листопад 2024	В.В. Супрун, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», Т.П. Волотовська, завідувач кафедри,

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				Цикл семінарів і воркшопів для освітян на деокупованих територіях «Дерусифікація ідентичності учнів на деокупованих територіях»	2025-2026	І.Г. Губеладзе, завідувач відділу психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України В.О. Васютинський, г.н.с. відділу психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
2.1.2. Підготовка фахівців спеціальностей (предметних спеціальностей, спеціалізацій) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка на рівнях вищої та фахової передвищої освіти до формування громадянської компетентності в учнів початкової та загальної середньої	Включення до стандартів освіти та освітніх програм громадянських І соціальних компетентностей	2024-2030	Директорат фахової передвищої та вищої освіти; НАПН України (за згодою); ЗВО	Психологічна експертиза навчальних матеріалів, спрямованих на формування громадянської компетентності в учнів початкової та загальної середньої освіти засобами відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів)	2024-2030	Л.В. Дзюбко, старший наук. співробітник лабораторії психології навчання імені І.О. Синиці Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; Л.О. Шатирко, науковий співробітник лабораторії психології навчання імені І.О. Синиці Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
освіти засобами відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів)				<p>Передбачити інтегрування у навчальну програму «Зміст освітніх програм підготовки вчителів у Фінляндії, Німеччині, Угорщині» тематики щодо особливостей формування громадянської компетентності вчителів у зарубіжних країнах.</p> <p>Включення до глосарію «Зміст професійної підготовки вчителів: глосарій ключових понять» переліку термінів, що відображають проблематику громадянської освіти.</p>	2025	<p>Н.М. Авшенюк, завідувач відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України;</p> <p>К.В. Годлевська, старший науковий співробітник відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України</p>
				<p>Включення в освітні програми Навчально-наукового інституту менеджменту та</p>	2024-2026	<p>Гаранти освітніх програм: Т.А. Махиня, професор кафедри,</p>

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
				психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» громадянських і соціальних компетентностей		Н.О. Приходькіна, професор кафедри, І.Л. Сіданіч, професор кафедри, Т.І. Бурлаєнко, професор кафедри, Л.П.Піддубна, доцент кафедри, О.Г. Постоєва, доцент кафедри, О.В. Брюховецька, професор кафедри, А.І. Гусев, доцент кафедри, І.О. Дегтярьова, професор кафедри, О.А. Ковтун, професор кафедри
2.1.4. Підготовка та підвищення кваліфікації груп тренерів для проведення регулярних тренінгів з різних аспектів громадянської освіти для педагогічних та науково-	Кількість підготовлених тренерів	2024-2030	Директорат шкільної освіти Директорат професійної освіти; Директорат фахової передвищої та вищої освіти; Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних	Вебінар «Розвиток громадянської компетентності молоді: соціально-психологічні ресурси» для тренерів, задіяних у проведенні тренінгів з громадянської освіти для педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти, інших СОД ГО	2025	І.В. Остапенко, завідувачка відділу, І.В. Жадан, головний науковий співробітник, С.І. Позняк старший науковий співробітник, О.М. Скар, старший науковий співробітник відділу психології політичної поведінки молоді ІСПП НАПНУ

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
педагогічних працівників закладів освіти, інших СОД ГО			(військових) адміністрацій; НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою); міжнародні донорські організації (за згодою)	Цикл семінарів і воркшопів для освітян на деокупованих територіях «Дерусифікація ідентичності учнів на деокупованих територіях»	2025-2026	І.Г. Губеладзе, завідувач відділу психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України В.О. Васютинський, г.н.с. відділу психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
				Підготовка навчально-методичного забезпечення та проведення курсів підвищення кваліфікації для тренерів з громадянської освіти і залучення до української культури для педагогічних та науково-педагогічних працівників	2027	О.В. Просіна, завідувач кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
2.2. Створення умов для ефективної комунікації між зацікавленими сторонами в системі громадянської освіти						
2.2.2. Поширення успішного досвіду реалізації програм громадянської освіти та громадських ініціатив	Кількість проектів або програм, які були успішно реалізовані в інших регіонах або закладах освіти, які взяли за основу успішний досвід Кількість учасників освітнього процесу (закладів освіти, вчителів, студентів), залучених до використання цього успішного досвіду Кількість заходів з обміну досвідом та розповсюдження найкращих практик між різними освітніми установами і регіонами Кількість публікацій, досліджень та звітів про успішний	2024-2030	Директорат шкільної освіти; Директорат професійної освіти; Директорат фахової передвищої та вищої освіти; Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій; НАПН України (за згодою); заклади освіти та Інші СОД ГО(за згодою); ІГС (за згодою)	Проведення досліджень та підготовка публікацій щодо успішного досвіду реалізації програм громадянської освіти в закладах загальної середньої освіти	2025-2026	Т.О. Ремех, завідувач відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; О.І. Пометун, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; Л.Т. Рябовол, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України
				Популяризація успішного досвіду реалізації програм громадянської освіти та громадських ініціатив під час проведення	2024-2030	Л.Б. Лук'янова, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
	досвід в громадському та освітньому секторах			науково-практичних масових заходів.		О.В. Аніщенко, завідувач відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
				III Всеукраїнський круглий стіл «Проблеми розвитку ідентичності особистості в освітньому просторі»	жовтень 2024	І.В. Остапенко, завідувачка відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
				Підготовка публікацій з поширення досвіду громадянської освіти зарубіжжя	2024	О.В. Овчарук, завідувач відділу компаративістики інформаційно-освітніх інновацій, О.О. Гриценчук, старший науковий співробітник відділу компаративістики інформаційно-освітніх інновацій Інституту цифровізації освіти НАПН України.
				Поширення інформації про інформаційно-		Л.Д. Березівська, директор Державної

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
				<p>бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» задля популяризації найкращих здобутків української педагогічної науки й освіти, втілення педагогічних ідей у практику.</p> <p>Популяризація онлайн-проектів: «Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагогі-ювіляри»; «Педагоги України: пам'ятаємо, шануємо!»; «Педагоги України про національно-патріотичне виховання»; «В. Сухомлинський: офіційне листування (епістолярний екскурс)»; «Sukhomlynskyi News».</p>		науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				Поширення інформації про щорічну всеукраїнську науково-практичну конференцію з історії освіти, покликану допомагати осмисленню сучасних і розробленню нових підходів до здійснення педагогічних біографічних досліджень в умовах воєнної доби, популяризації ідей, концепцій та практик національно-патріотичного виховання дітей і молоді як важливого складника фахової підготовки освітян, підвищення їхньої кваліфікації.		
				Участь у спільних заходах з громадськими об'єднаннями, правозахисними	2024- постійно	В.В. Супрун, директор, В.В. Мороз, завідувач кафедри, Т.І. Бурлаєнко, завідувач кафедри,

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				організаціями, медійними, волонтерськими та іншими організаціями		Т.П. Волотовська, завідувач кафедри, О.В. Брюховецька, завідувач кафедри Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
				Міжкафедральний семінар ННІМП ДЗВО «УМО» «Психолого-педагогічний супровід підготовки конкурентоспроможних фахівців: виклики сьогодення».	лютий 2024 рік	О.В. Брюховецька, завідувач кафедри, Т.І. Бурласенко, завідувач кафедри Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
2.3. Упровадження громадянської освіти						
2.3.1. Включення до освітніх І навчальних програм з ГО проектної діяльності з розв'язання суспільно важливих проблем у співпраці з органами	Кількість та якість прикладів проектної діяльності в курсах або навчальних програмах ГО Кількість заходів залучення учасників освітнього процесу до соціальних	2024-2030	Директорат шкільної освіти; Директорат професійної освіти; Директорат фахової передвищої та вищої освіти; Департаменти (управління) освіти	Навчальна програма для системи підвищення кваліфікації кадрів державної служби «Психологія формування ідентичності в громаді»	2026	І.Г. Губеладзе, завідувач відділу психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
місцевого самоврядування та іншими ІГС задля сприяння набуттю досвіду здобувачами освіти шляхом навчання через практику	проектів спільно з органами місцевого самоврядування та іншими громадськими організаціями для розв'язання конкретних суспільно важливих проблем Кількість учасників, які беруть участь в таких проектах		і науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій; НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); органи місцевого самоврядування (за згодою), ІГС (за згодою)	Практичний семінар «Соціально-психологічні аспекти проектної діяльності з розвитку громадянської компетентності»	2027	І.В. Остапенко, завідувачка відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
				Розвиток екосистеми цифрового освітнього середовища на основі використання веб-системи «Цифровий хаб публічного управління та проектного менеджменту» з метою підготовки, цифрових лідерів в рамках партнерських взаємовідносин між ДЗВО «УМО», іншими закладами вищої освіти України та Обласним координаційним центром з питань реалізації заходів та проектів цифрової трансформації,	2025-2026	В.В. Супрун, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», В. В. Мороз, завідувач кафедри

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				цифрового розвитку та цифровізації при Кіровоградській обласній державній адміністрації		
				Залучення здобувачів вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» до проведення виїзних занять у співпраці з органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями з метою набуття досвіду здобувачами освіти шляхом навчання через практику	2024	В.В. Супрун, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», В. В. Мороз, завідувач кафедри
				Залучення науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти другого магістерського рівня спеціальності 281 «Публічне управління	2024	В.В. Супрун, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», В.В. Мороз, завідувач кафедри

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				та адміністрування» до проєктної діяльності коаліції громадських організацій «Гостомельщина – простори мрій»		
				Включення до навчальних дисциплін освітніх програм за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» кейсів щодо проєктної діяльності громадських організацій та органів місцевого самоврядування	2024	В.В. Супрун, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», В.В. Мороз, завідувач кафедри
2.3.2. Залучення учасників освітнього процесу до прийняття суспільно важливих рішень через співпрацю СОД ГО між собою, з органами державної влади та місцевого самоврядування	Збільшення кількості учасників освітнього процесу (учнів, студентів, батьків, вчителів), залучених до прийняття суспільно важливих рішень у співпраці з громадськими організаціями та	2024-2030	МОН; Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій; місцеві державні адміністрації; центральні органи	Посилити співробітництво інституту з іншими СОД ГО, з органами державної влади та місцевого самоврядування	2024-2025	Л.М. Єршова, заступник директора Інституту професійної освіти НАПН України
				Участь здобувачів вищої освіти Навчально-наукового інституту менеджменту	лютий – грудень 2024	Мороз В.В., завідувач кафедри публічного управління і проєктного менеджменту Навчально-

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
(бюджети участі, волонтерство, відвідування засідань сесій органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів учасниками освітнього процесу тощо)	органами державної влади або місцевого самоврядування Створення і підтримка механізмів бюджету участі, де учасники освітнього процесу можуть брати участь у прийнятті рішень щодо розподілу фінансів Збільшення кількості волонтерських Ініціатив, у яких беруть участь учасники освітнього процесу для покращення своєї спільноти		виконавчої влади та державні органи, у підпорядкуванні яких є заклади освіти та навчальні підрозділи (центри); НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); органи місцевого самоврядування (за згодою); ІГС (за згодою)	та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та освітньо-професійної програми 073 «Управління проектами» в нарадах робочої групи з проектної діяльності Координаційного центру з питань реалізації заходів та проектів цифрової трансформації, цифрового розвитку та цифровізації Кіровоградської обласної військової адміністрації.		наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
2.3.3. Розроблення та впровадження освітніх програм для дорослих, спрямованих на висвітлення	Наявність розроблених освітніх програм Кількість реалізованих	2024-2030	Директорат шкільної освіти; Директорат професійної освіти; Департаменти (управління) освіти	Проведення «Школи ефективного врядування» для представників Гостомельської територіальної громади	січень-травень 2024	В.В. Мороз, завідувач кафедри Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
глобальних проблем (кліматичні зміни, збройні конфлікти, Інше) програм з міжнародного права, МГП	програм Кількість залучених осіб		І науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій; НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС; УГСПЛ (за згодою)			«Університет менеджменту освіти»
				Розроблення програми підвищення кваліфікації вчителів з медіапсихологічної стійкості в умовах війни та повоєнного відновлення	2026	Л.А. Найдюнова, заступник директора з наукової роботи ІСПП НАПН України
2.4 Розвиток критичного мислення і медіаграмотності (інфобезпека)						
2.4.1, Узагальнення наявних медіанаративів щодо громадянської ідентичності	Наявність узагальнювального документа	2024-2030	МОН; НАПН України (за згодою); Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій; заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	«Українська ідентичність у вимірах становлення громадянського суспільства» Вебінар для здобувачів освіти закладів фахової передвищої освіти	березень 2025	О.А. Лаврінченко, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
				Монографія «Медіапсихологічні стратегії цифрової трансформації суспільства і освіти в умовах війни»	2026	Н.І. Череповська, завідувачка відділу масової комунікації та медіаосвіти Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				Розроблення і організація громадського обговорення Концепції цифрової медіаосвіти в умовах війни та додання її наслідків з врахуванням світових тенденцій цифрового громадянства, критичної довіри та цифрового гуманізму в громадянській освіті	2024	Л.А. Найдьонова, заступник директора з наукової роботи ІСПП НАПН України, Череповська Н.І., зав.відділу психології масової комунікації та медіаосвіти
				Монографія «Психологічні координати українського світу»	2024	В.О. Васютинський, г.н.с. відділу психології мас і спільнот ІСПП НАПН України
				Методичний посібник «Українські ідентичності: соціально-психологічні засоби дерусифікації»	2026	І.Г. Губеладзе, завідувач відділу психології мас і спільнот ІСПП НАПН України
2.4.2. Проведення навчальних / освітніх заходів з розвитку	Наявність регулярного моніторингу споживання	2024-2030	Директорат шкільної освіти; Директорат професійної освіти;	Проведення вебінарів, зустрічей з учителями, навчальних курсів з розвитку критичного	2024-2030	Т.О. Ремех, завідувач відділу суспільствознавчої освіти Інституту

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
критичного мислення та медіаосвіти, відповідних для кожної вікової категорії	інформації здобувачами освіти та населенням усіх вікових категорій		Директорат фахової передвищої та вищої освіти; Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій; НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	мислення педагогічних працівників		педагогіки НАПН України; О.І. Пометун, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; Н.М. Гупан, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України
				Вебінар для вихователів ЗДО з розвитку критичного мислення дитини.	2025	С.А. Васильєва, провідний науковий співробітник лабораторії дошкільної освіти і виховання Центру раннього розвитку дитини та дошкільної освіти Інституту проблем виховання НАПН України
				Вебінар для вихователів закладів дошкільної освіти з питань медіаосвіти батьків.	2026	Інституту проблем виховання НАПН України
				Розроблення комплексу діагностичних методик	2024	Н.І. Череповська, завідувачка відділу

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				для оцінки рівня медіатравматизації для дітей шкільного віку		масової комунікації та медіаосвіти Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
				Реалізація тематичного курсу для слухачів курсів підвищення кваліфікації за категорією «Дизайн мислення та медіаграмотність: інноваційні підходи до навчання в умовах війни та поствоєнний період»	січень-червень 2024 р. (I етап: 15.01–19.01; II етап: 20.01–08.06; III етап: 10.06–14.06)	О.В. Просіна, завідувач кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної освіти ДВЗО «Університет менеджменту освіти»; Ю.А. Шабала, доцент кафедри філософії і освіти дорослих, куратор-тьютор навчальної групи курсів підвищення кваліфікації
				Проведення навчальних/освітніх заходів з розвитку критичного мислення та медіаосвіти серед здобувачів та науково-педагогічних працівників Навчально-наукового інституту менеджменту та	2024-2030	В.В. Супрун, директор, Т.П. Волотовська, завідувач кафедри, Н.О. Приходькіна, професор кафедри Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
				психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»		
				Упровадження науково-педагогічними працівниками Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» методичних матеріалів з медіаграмотності під час викладання дисциплін освітньо-професійних програм	2024-2030	В.В. Супрун, директор, Т.П. Волотовська, завідувач кафедри, Н.О. Приходькіна, професор кафедри Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
2.4.3. Створення навчальних програм та модельних навчальних програм з «Основ медіаграмотності», «Основ медіаінформаційної грамотності» тощо для 5-12 класів	Наявність розроблених модельних навчальних програм і методичних матеріалів	2024-2030	Директорат шкільної освіти; НАПН України (за згодою); заклади освіти та Інші СОД ТО (за згодою); ІГС (за згодою)	Оновлення програми для старшокласників «Медіакультура» з урахуванням профільної освіти	2028	Л.А. Найдюнова, заступник директора з наукової роботи ІСПП НАПН України, Н.І. Череповська, зав.відділу психології масової комунікації та медіаосвіти
2.4.4. Розроблення методичних	Наявність розроблених	2024-2030	МОН;	Розроблення методичних матеріалів	2027	Л.А. Найдюнова, заступник директора з

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
матеріалів з інтеграції медіаосвіти в навчальні предмети (інтегровані курси), що викладаються в закладах загальної середньої освіти, вищої школи	модельних навчальних програм і методичних матеріалів		НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	з медіапсихологічної стійкості для інтеграції медіаосвіти в здоров'язбережувальну та інші освітні галузі	2024-2030	наукової роботи ІСПП НАПН України, Н.І. Череповська, зав.відділу психології масової комунікації та медіаосвіти
				Участь у розробленні модельних навчальних програм і методичних матеріалів з інтеграції медіаосвіти в навчальні предмети (інтегровані курси), що викладаються в закладах вищої освіти		В.В. Супрун, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», В.В. Мороз, завідувач кафедри, Т.П. Волотовська, завідувач кафедри
3. Спеціальні заходи з громадянської освіти в умовах викликів, пов'язаних з російсько-українською війною						
3.1. Підготовка до впровадження процесів громадянської освіти з відновлення української національної та громадянської ідентичності мешканців тимчасово окупованих територій (далі ТОТ)						
3.1.1. Визначення російських наративів, що змінюють світогляд та сприяють Індоктринації молоді на ТОТ	Аналітичний звіт про державний стандарт у рф та освітні програми, за якими навчалися здобувачі освіти в період окупації. Аналітичний звіт про шкільні	2024-2026	НАПН України (за згодою); СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	Підготовка наукових та методичних публікацій щодо впливу російських наративів на світогляд учнівства	2024-2026	Т.О. Ремех, завідувач відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; О.І. Пометун, головний науковий співробітник відділу

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
	підручники рф, за якими навчаються здобувачі освіти на ТОТ Таблиця наративів за рівнями освіти та навчальними предметами					суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; Ю.Б. Малієнко, старший науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; П.В. Мороз, старший науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України
3.1.2. Визначення освітніх втрат і розривів щодо громадянських компетентностей за роки окупації	Критерії визначення освітніх втрат і розривів здобувачів освіти у сфері формування громадянських компетентностей Моніторинг рівня сформованості	2024-2026	ДСЯО; НАПН України (за згодою); заклади освіти та Інші СОД ТО (за згодою); ІГС (за згодою)	Вебінар «Регіональні відмінності здобувачів освіти у розвитку громадянських компетентностей»	2025	І.В. Жадан, головний науковий співробітник, І.В. Остапенко, завідувачка відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
	громадянських компетентностей студентів з окупованих територій, які вступили до українських вищих освітніх закладів Освітній контент, із яким асоційовані найбільші освітні втрати і розриви			Участь у визначенні освітніх втрат і розривів щодо громадянських компетентностей за роки окупації	2024-2026	В.В. Супрун, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», В.В. Мороз, завідувач кафедри, Т.П. Волотовська, завідувач кафедри
3.1.3. Розроблення програми надолуження освітніх розривів у результатах навчання здобувачів освіти ТОТ (подолання наслідків індоктринації та мілітаризації, сформованого негативного іміджу України)	Типовий навчальний план для мешканців ТОТ Навчальні програми інтегрованого курсу (модулі з громадянської освіти, української мови та історії України, інших предметів) Програми ціннісного спрямування для подолання наслідків індоктринації та з	2024-2030	Директорат шкільної освіти; УІРО; НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ТО (за згодою); ІГС (за згодою)	Розробка програм та засобів науково-методичного супроводу розвитку громадянської та національної ідентичності молоді деокупованих територій	2026	І.В. Остапенко, завідувачка відділу, І.В. Жадан, головний науковий співробітник, С.І. Позняк, старший науковий співробітник, О.М. Скнар, старший науковий співробітник відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
				Розроблення методичних матеріалів	2026	Л.А. Найдьонова, заступник директора з

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
	метою повернення національної та громадянської ідентичності Імплементация компонентів громадянської освіти в інші предмети			для програми підвищення кваліфікації педагогів з деіндоктринації та інформаційно-психологічної реабілітації		наукової роботи Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
3.1.4. Підготовка навчально-методичної літератури	Систематизация наявної навчально-методичної літератури Підручники інтегрованих курсів Навчальні та методичні посібники	2024-2030	МОН; НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	Систематизация наявної вітчизняної та зарубіжної навчальної й методичної літератури, підготовка підручників, навчальних посібників та методичних рекомендацій	2024-2030	Т.О. Ремех, завідувач відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; О.І. Пометун, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України; Л.Т. Рябовол, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
						педагогіки НАПН України; Г.В. Серова, старший науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України
				Практичний посібник «Формування мілітарної ідентичності учнів України в умовах воєнного часу». Методичні рекомендації «Засоби формування мілітарної ідентичності учнів».	2025	В.Л. Зливков, завідувач лабораторії методології і теорії психології Інституту психології Г.С. Костюка НАПН України
				Методичний посібник «Виховні засади утвердження української національної ідентичності»	2024	І.Д. Бех, директор Інституту проблем виховання НАПН України, К.О. Журба, завідувач лабораторії національно-патріотичного виховання, Л.В. Канішевська, заступник директора з

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
						науково-експериментальної роботи, Р.В. Малиношевський, заступник директора з наукової роботи, А.В. Корнієнко, вчений секретар, О.Д. Рейпольська, керівник Центру раннього розвитку, завідувач лабораторії дошкільної освіти і виховання.
				2. Методичний посібник «Формування в учнівської і студентської молоді національної солідарності в умовах війни та повоєнного часу»	2025	І.Д. Бех, директор Інституту проблем виховання НАПН України, К.О. Журба, завідувач лабораторії національно-патріотичного виховання, С.В. Федоренко, головний науковий співробітник лабораторії національно-патріотичного виховання,

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
						І.М. Шкільна, старший науковий співробітник лабораторії національно-патріотичного виховання, Д.В. Трейтяк, старший науковий співробітник лабораторії національно-патріотичного виховання
				Практичний посібник «Освітній потенціал розвитку національної та громадянської ідентичності молоді деокупованих територій»; Методичні рекомендації «Методичні засоби визначення особливостей громадянської та національної ідентифікації молоді»	2027	І.В. Остапенко, завідувач відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
3.2. Розроблення і реалізація заходів з відновлення та розвитку громадянської ідентичності СОД ГО задля (ре)інтеграції в українське суспільство						
3.2.1. Адаптація наявних, розробка нових та	Наявні адаптовані та розроблені програми, які	2024-2026	Директорат шкільної освіти; Директорат	Організація та проведення щорічного вебінару «Вклад	2024-2026	Г.П. Татаурова-Осика, старший науковий співробітник відділу

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
впровадження програм з ГО, спрямованих на протидію поляризації суспільства (порозуміння, запобігання конфліктам, навички діалогу та комунікації, інші)	використовуються надавачами освітніх послуг для різних верств населення Кількість реалізованих програм		професійної освіти; Директорат фахової передвищої та вищої освіти; Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій; НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою), ІГС (за згодою)	жіноцтва у ствердженні національно-патріотичних ідей».		психології праці, А.М. Шевенко, старший науковий співробітник відділу психології праці Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
				Науково-практичний семінар для працівників освіти «Роль сімейних цінностей в утвердженні громадянської ідентичності»	2026	В.М. Шахрай, завідувач лабораторії інституційного виховання Інституту проблем виховання НАПН України
				Розробка та впровадження в процес підвищення кваліфікації педагогічних/науково-педагогічних працівників програми спецкурсу «Недискримінаційні цінності як чинник громадянської	2025	О.В. Бондарчук, завідувач кафедри психології управління Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти», Н.І. Пінчук, доцент кафедри психології управління

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				компетентності особистості»		
3.2.2. Розроблення та впровадження програм громадянської участі та відповідальності для ВПО	Наявні програми, які використовуються надавачами освітніх послуг Кількість реалізованих програм	2024-2030	Директорат шкільної освіти; Директорат професійної освіти; Директорат фахової передвищої та вищої освіти; Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій; НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	Навчальна програма для системи підвищення кваліфікації кадрів державної служби «Психологія формування ідентичності в громаді» Тренінгова програма з посилення громадянської відповідальності і участі для ВПО і членів громад	2026 2025-2026	І.Г. Губеладзе, завідувач відділу психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України І.Г. Губеладзе, завідувач відділу психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України В.А. Діброва, н.с. відділу психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
3.3. Громадянська освіта для вимушених українських (воєнних) мігрантів						
3.3.1. Налагодження комунікації з мережею українських спільнот і	Створено базу контактів організацій та розміщено її на Національній	2024-2026	Директорат шкільної освіти; Директорат професійної освіти; Департаменти	У рамках проєкту «Соціально-психологічна підтримка українців в Німеччині» планується проводити	2024-2025	Л.М. Карамушка, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
міжнародних організацій в країнах тимчасового перебування (Світовий конгрес українців, мережа Освітніх хабів, інші)	освітній електронній платформі Кількість контактів, залучених організацій та осіб		(управління) освіти І науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій; НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	індивідуальні психологічні консультації для українців, що опинились у Німеччині під час війни, майстер-класи з арт-терапії, координувати роботу та проводити інтерв'язійні групи для психологів та інших фахівців, які працюють в проекті.	2024-2026	Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; О.В. Креденцер, провідний науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України
				Круглий стіл «Українського цвіту – по всьому світу: співпраця з діаспорою»		М.П. Вовк, завідувач відділу змісту і технологій педагогічної освіти, Н.О. Філіпчук, провідний науковий співробітник відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
				Онлайн підтримка та комунікація з мережею українських спільнот і		Постійно

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПІБ, посада)
				міжнародних організацій в країнах тимчасового перебування, планування та організація спільних дистанційних проєктів на розвиток громадянської освіти		Т.І. Бурласенко, завідувач кафедри, Т.П. Волотовська, завідувач кафедри, О.В. Брюховецька, завідувач кафедри, здобувачі вищої освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
3.3.2. Упровадження заходів з інформаційного і методичного посилення організацій української діаспори	Наявні просвітницькі програми для вимушених мігрантів на базі організацій української діаспори Кількість та якість програм	2024-2030	НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	Поширення інформації про інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» задля популяризації найкращих здобутків української педагогічної науки й освіти, втілення педагогічних ідей у практику. Популяризація онлайн-проєктів: «Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагоги-ювіляри»;		Березівська Л. Д., директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
				<p>«Педагоги України: пам'ятаємо, шануємо!»;</p> <p>«Педагоги України про національно-патріотичне виховання»;</p> <p>«В. Сухомлинський: офіційне листування (епістолярний екскурс)»;</p> <p>«Sukhomlynskyi News».</p> <p>Проведення тематичних лекцій у рамках онлайн-науково-педагогічного лекторію «Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку освіти й науки».</p> <p>Проведення екскурсій і тематичних лекцій онлайн із метою популяризації творчої спадщини українських і зарубіжних педагогів.</p> <p>Проведення віртуальних екскурсій до читального залу</p>		

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
				Фонду В. О. Сухомлинського. Оцифрування та розміщення у колекції повнотекстових документів віртуального читального залу творів В. О. Сухомлинського		
3.3.3. Залучення (онлайн) мігрантських спільнот до громадських ініціатив та соціальних і культурних проєктів в Україні через віртуальні форуми (інтерактивні платформи) та за кордоном	Наявність запропонованих ініціатив та проєктів Кількість ініціатив та учасників	2024-2030	МОН; НАПН України (за згодою); заклади освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	Міжнародний вебінар «Формування української національної ідентичності у тимчасово переміщених до країн ЄС дітей»	квітень 2024	К.О. Журба, завідувач лабораторії національно-патріотичного виховання Інституту проблем виховання НАПН України
3.3.4. Започаткування онлайн-курсів з різних аспектів громадянської освіти, культури та історії для українських	Кількість курсів і залучених осіб	2024-2030	Директорат шкільної освіти; Директорат професійної освіти; НАПН України (за згодою); заклади	Підготовка онлайн-курсу «Медіапсихологія добробуту українських мігрантів»	2027	Л.А. Найдюнова, заступник директора з наукової роботи Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

ПЛАН ЗАХОДІВ з реалізації Концепції розвитку громадянської освіти в Україні до 2030 року, затверджений наказом МОН України від 7 лютого 2024 р. № 131				Заходи НАПН України		
Найменування заходів	Індикатори	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Заходи наукової установи, закладу вищої освіти	Строк виконання	Відповідальні за виконання в НАПН України (ПБ, посада)
мігрантів та їхніх сімей задля збереження / становлення української національної та громадянської ідентичності			освіти та інші СОД ГО (за згодою); ІГС (за згодою)	Цикл воркшопів «Українські ідентичності: соціально-психологічні засоби дерусифікації» для освітян і членів громад	2025-2026	І.Г. Губеладзе, завідувач відділу психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
				Розроблення онлайн-курсу «Моделі відкритої освіти для формування культурно-освітнього простору сучасного українського та європейського суспільства»	2025	І.Г. Отамась, проректор з наукової роботи та цифровізації ДЗВО «Університет менеджменту освіти», доцент кафедри професійної та вищої освіти Центрального інституту післядипломної освіти